Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Dr. Edwina Grima LL.D.

Appell Nru: 272/2016

Il-Pulizija

Vs

Melvin Debono

Illum 30 ta' Novembru, 2016

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant Melvin Debono detentur tal-karta tal-identita Maltija bin-numru 304591 M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Talli ghax-xahar ta' Jannar, 2015, fil-Gzejjer Maltin;

1. Naqas milli jaghti lil Asmehen Ageli, is-somma ta' mitejn u hamsin ewro ffissata minn din il-Qorti jew stipulate fil-kuntratt bhala manteniment ghal uliedu fi zmien hmistax-il jum minn dak il-jum li fih, skond l-ordni jew dak il-kuntratt kellha tithallas is-somma.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tas-16 ta' Mejju, 2016, fejn il-Qorti wara li rat l-Artikolu 338 (*z*) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Din il-Qorti sabet lill-imsemmi imputat hati tal-akkuzi kif dedotti mill-Prosekuzzjoni u ikkundannatu ghal gimghatejn detenzjoni.

Il-Qorti fissret fi kliem car, il-portata ta' din is-sentenza lill-imputat.

Rat ir-rikors tal-appell tal-imputat Melvin Debono, pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fil-25 ta' Mejju, 2016, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti, joghgobha tilqa' dan l-appell fis-sens illi, billi thassar u tirrevoka s-sentenza appellata fejn sabet lil l-appellant hati ta' l-imputazzjoni migjuba fil-konfront tieghu, u minflok tilliberah minn kull imputazzjoni, htija u piena; alternattivament tirriforma s-sentenza appellata fil-parti tal-piena billi minflok tigi mposta piena li tkun ekwa u gusta ghal kaz odjern.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Melvin Debono huma cari u manifesti u jikkonsisti fis-segwenti:

Illi fl-ewwel lok, l-Ewwel Onorabbli Qorti ma haditx in kunsiderazzioni ix-xhieda ta' l-appellanti, fejn huwa spjega ic-cirkostanzi partikolari tal-kaz odjern, u l-fatt li l-minuri tqatta' l-maggoranza tal-gimgha ma' l-appellanti. Inoltre, l-appellanti spjega wkoll ben tajjeb il-fatt li huwa qieghed attwalment jikkontesta l-proceduri civili quddiem il-Qorti tal-Familja, liema proceduri jinsabu fi stadju inizjali taghhom.

Illi fit-tieni lok, sussidjarjament u minghajr pregudizzju, b' riferenza ghall-piena inflitta l-esponenti jirrileva illi fic-cirkostanzi hija wahda certament esagerata ghal akkuza kif dedotta fil-konfront ta' l-appellant. F' dan ir-rigward, minghajr pregudizzju ghal premess, l-appellanti jaghmel referenza ghas-sentenza 'Il-Pulizija vs Stephen Spiteri' (Qorti tal-Appelli Kriminali

22.09.1993), il-kuncett ta 'crime does not pay' m' ghadux applikabbli fiz-zminijiet tal-Ilum. Illum il-gurnata l-iskop ta 'piena mhux biss dak ta deterrent jew retribuzzjoni, izda ta' riabilitazzjoni', u l-esponenti umilment jirrileva li fil-kaz odjern, il-Qorti tal-Magistrati ma hadiex in konsiderazzjoni ta' dan il-principju. L-esponenti umilment jirrileva li l-piena inflitta mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) hija wahda eccesiva u harxa, tenut kont ta' l-akkuza prodotta fil-konfront ta' l-appellanti. L-appellanti huwa persuna ta' karattru tajjeb, ma ghandux kondotta refrattarja, u tenut kont ic-cirkostanzi tal-kaz, piena karcerarja ma hijiex wahda idoneja.

F'dan is-sens, fl-umli fehma ta' l-appellant l-ewwel Qorti filwaqt illi sahqet fuq l-aspett retributtiv u deterrent tal-piena, ma tatx l-importanza misthoqqa lill-aspett riformattiv, u ghalhekk il-piena inflitta, kemm fil-kwalita taghha, u sussidjarjament u minghajr pregudizzju, fil-kwantita, ma tohloqx bilanc bejn l-aspett retributtiv u dak riformattiv, tant accenan u accettat, fil-kuncett ta' gustizzja kriminali fiz-zminijiet ta' hum. L-appellanti umilment jaghmel referenza ghas-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell Kriminali, datata 25 ta' April 2006, per Onor. Imhallef David Scicluna, fl-ismijiet; 'Il-Pulizija vs John Farrugia, fejn piena ta' prigunerija ta' sentejn u nofs inflitta mill-Ewwel Onorabbli Qorti, giet revokata ghal ordni ta' servizz fil-komunita a tenur ta' l-Artikolu 11 tal-Kap. 446.

Fil-kawza l-'Pulizia vs Carmen Buttler', deciza mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fis-sitta u ghoxrin (26) ta' Frar, tas-sena elfejn u disgha (2009), il-Qorti kkristalizzat propju dan il-principju, u cioe illi Qorti ta' Appell, ma tiddisturbax il-piena erogata minn l-Ewwel Qorti, sakemm ma jigiex manifestament pruvat illi l-Ewwel Qorti, tkun naqset milli tati importanza lil xi aspett jew cirkostanza partikolari tal-kaz, bhal fil-kaz in dezamina.
F' dan l-istadju, ssir referenza wkoll ghas-sentenza fl-ismijiet ta' 'Il-Pulizija vs Charlot Aquilina', deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Magistrati fis-sebgha (7) ta' Novembru, tas-sena elfejn u tmienja (2008). Fis-sentenza precitata, il-Qorti sahqet fuq il-bzonn, illi persuna ghandha tinghata cans iehor fil-hajja taghha, la darba turi car illi hemm ir-rieda ta' bidla. F' dan il-kaz, ghalkemm

l-akkuzi kienu ta' natura serja, il-Qorti sahqet illi l-imputat kellu jinghata cans iehor billi tigi mposta fuqu Ordni ta' Probation.

'Ghal finijiet ta' piena il-Qorti kkunsidrat bir-reqqa kollha dovuta is-Social Inquiry Report esebit a fol. 104 et sequitur tal-process minn fejn jirrizulta li l-imputat kellu trobbija instabbli, li huwa kellu problema serja ta' abbuz mid-droga... u li huwa ilu ma jabbuza mid-droga b' mod kontinwu ghal dawn l-ahhar erba' snin... li tul dawn l-ahhar erba' snin kienu qed isiru urine sample tests lill-imputat u dawn dejjem irrizultaw fin-negattiv... Il-Qorti wara li kkunsidrat dan kollu jidrilha li ghalkemm mill-fedina penali tal-imputat jirrizulta li huwa inghata opportunitajiet rega' qabad it-triq il-hazina ghaliex kien ghadu jabbuza mid-droga, irrizulta wkoll li dawn l-incidenti jirrisalu ghal qabel is-sena 2003, u cioe' ghal qabel ma l-imputat beda u ttermina b' success il-programm residenzjali, u ghalhekk l-imputat ghandu jinghata l-ahhar opportunita' sabiex jirriforma ruhu u jaqbad definittivament it-triq it-tajba specjalment meta wiehed jikkunsidra li llum il-gurnata l-imputat oltre li ttermina b' success li-programm residenzjali ghandu xoghol stabbli u anki hajja familjari wkoll pjuttost stabbli'.

Fis-sentenza, 'Il-Pulizila vs Rimar Hatherlv u Justin Farrugia', deciza mill-Qorti ta' l-Appell fid-9 ta' Ottubru, 2008, il-Qorti, filwaqt li ghamlet referenza ghal xi kazijiet ohra qalet hekk:

'Issa, ghalkemm huwa veru li qorti ghandha dejjem toqghod attenta li ma tizvalutax il-mizuri mhux karcerarji a disposizzjoni taghha b' applikazzjoni taghhom bl-addocc u minghajr ma tiehu kont xieraq tal-antecedenti penali ta' dak li jkun, mill-banda l-ohra s-sernplici fatt li persuna tkun precedentement inghatat probation jew conditional discharge ma jfissirx necessarjament li ma tkunx tista', jew li m' ghandhiex, fil-kazijiet li jikkwalifikaw terga' tinghata probation jew conditional discharge jew tigi applikata fil-konfront taghha xi mizura ohra taht il-Kap. 446. F' dan ir-rigward din il-Qorti taghmel referenza ghal dak li nghad fis-sentenza taghha tat-18 ta' Jannar 2001 fl-ismijiet Il-Pulizija v. George Farrugia:

"Issa, huwa veru li 1-appellat ghandu fedina penali li ftit din il-Qorti rat bhalha. Bizzejjed jinghad li dina l-fedina penali tiehu xejn anqas minn 42 faccata. L-appellat illum ghandu erbghin sena, u f' dawn l-erbghin sena huwa kellu xejn anqas minn 77 kundanna mill-Qrati ta' Gustizzja Kriminali. Kien hemm xi okkazzjonijiet fis-snin sebghin u fil-bidu tas-snin disghin meta l-qrati applikaw fil-konfront tieghu sia l-Artikolu 5 kif ukoll l-Artikolu 9 tal-Kap. 152; il-bqija tal-kundanni, pero jinvolvu multi u habs... "Apparti li din il-Qorti ma tistax taqbel ma' l-Avukat Generali fejn dan jghid li s-sitwazzjoni ta' l-appellat hija "irriversibbli" - fil-fehma tal-Qorti hija l-mewt biss li ggib stat jew sitwazzjoni ta' irriversibilita' assoluta - anqas ma tista' din il-Qorti tikkondividi l-fehma ta' l-Avukat Generali li Ordni ta' Probation hu indikat biss ghal "first offenders" zghazagh. Anke fil-kaz ta' persuna ta' eta' mhux zghira u li forsi hu recidiv, tista' titfacca fil-hajja ta' dik il-persuna a window of opportunity li permezz taghha jkun jista' jinkiser ic-ciklu ta' kundanni u ta' prigunerija."

L-appellanti umilment jirrileva li l-principji esposti fil-gurisprudenza hawn citata jincidu direttament fuq l-appell odjern, u ghalhekk il-piena imposta mill-Ewwel Onorabbli Qorti ghandha tigi varjata sabiex tirrifletti r-realta li attwalment l-esponenti jinsab fiha.

Ikkunsidrat,

Illi llum seduta stante l-appellant hallas il-manteniment dovut lill-parte leza. Kwindi ghalkemm tirrizulta r-reita' ghall-akkuza dedotta fil-konfront tal-appellant, izda fid-dawl tal-pagament imhallas illum hemm lok ghall temperament fil-piena.

Ghaldaqstant il-Qorti qed tirriforma s-sentenza appellata billi filwaqt li tikkonfermha fejn din sabet htija ghall-akkuza dedotta, tvarja l-piena nflitta u wara rat l-artikolu 22 tal-Kap 446 tal-Ligijiet ta' Malta, tilliberah bil-kundizzjoni li ma jikkommettix reat iehor fi zmien sena.

Il-Qorti wissiet lil hati bil-konsegwenzi skont il-ligi jekk jikkometti reat iehor matul dan il-perijodu ta' liberta' kondizzjonata.

(ft) Edwina Grima
Imhallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja
Deputat Registratur